

PARAPETY wewnątrz domu

Coraz częściej w nowoczesnych aranżacjach mieszkań i domów eksponuje się parapety wewnętrzne. Są one nie tylko elementem wykończenia wnęk okiennych, ale pełnią również funkcję dekoracyjną. Aby parapet mógł dobrze spełniać swoją rolę, musi być nie tylko trwały i odporny na uszkodzenia, ale także estetyczny. Zależnie od efektu, jaki chcemy osiągnąć, możemy zdecydować się na parapet drewniany, kamienny lub z tworzywa sztucznego.

Aleksander Rembisz

Wymagania stawiane parapetom to: wytrzymałość, nienasiąkliwość, odporność na działanie czynników chemicznych i zaplamienie (środki czyszczące, woda, alkohol, herbata), odporność na "starzenie" (zmiany pod wpływem ciepła, wilgoci, promieni ultrafioletowych), na zarysowania i ścieranie (np. przy czyszczeniu), walory estetyczne (kolor, połysk). Te cechy parapetu zależą od rodzaju zastosowanego materiału oraz warunków, w jakich jest on używany.

| Kamień naturalny

Do produkcji parapetów chętnie stosuje się kamienie naturalne, takie jak granit i marmur. Występują one w wielu odmianach różniących się między sobą fakturą i kolorem, a odpowiednio dobrane tworzą niepowtarzalne efekty, podnosząc standard pomieszczenia. Duża wytrzymałość na ścieranie sprawia, że parapety z kamieni naturalnych mogą być używane przez dziesiątki a nawet setki lat bez specjalnych zabiegów konserwacyjnych. Mają jednak duży ciężar (ponad 2,5 t/m³), a podczas transportu i montażu narażone są na uszkodzenia.

Granit jest niezwykle wytrzymały, odporny na ścieranie i ściskanie. Ze względu na swoje naturalne właściwości może być stosowany w szczególnie trudnych warunkach. Możliwość wykonania różnej faktury powierzchni (polerowana, płomieniowana, młotkowana) sprawia, że granit może być wykorzystywany wewnątrz i na zewnątrz, doskonale spełniając funkcje użytkowe i dekoracyjne.

Marmur, w zależności od domieszek mineralnych, może mieć różne barwy i wzory. Pod wpływem związków zawierających kwasy matowieje. Jest mniej odporny na warunki atmosferyczne, ścieranie i ściskanie niż granit. Stosowany jest w miejscach średnio intensywnie eksploatowanych i mniej narażonych na działanie czynników atmosferycznych. Marmur jest porowaty, dlatego jego powierzchnię trzeba powlec płynem gruntującym, by nie chłonął zanieczyszczeń.

Do produkcji parapetów kamiennych wykorzystywane są długie płyty kamienne (do ok. 2 m), które obrabia się do grubości kilku i szerokości kilkudziesięciu centymetrów. Zgodnie z wymaganiami normowymi muszą mieć one kształt prostopadłościanów o prostych, zaokrąglonych (jednym lub dwóch), a niekiedy

ściętych narożach 1. Powierzchnia płyty najczęściej jest polerowana, dzięki czemu uzyskuje się bardzo efektowny wygląd (płyta zachowuje połysk przez długi czas). Powierzchnia może być również szlifowana, a efekt dekoracyjny poprawia się przez pastowanie.

■ Parapety kamienne mają zaokrąglone naroża (fot. M&S Pomorska Fabryka Okien)

Konglomerat – namiastka luksusu

Konglomeraty kamienne są mieszaniną kruszyw marmurowych, granitowych lub kwarcowych o różnej wielkości ziaren, stanowiących 95% produktu, oraz utwardzaczy z żywic poliestrowych, które jako materiał wiążący stanowią pozostałe 5%. Naturalne kruszywo sprawia, że konglomeraty świetnie imitują parapety kamienne 2. Dzięki zastosowaniu pigmentów

Parapety z konglomeratu kamiennego są bardzo trwałe (fot. Wik-Plast)

można uzyskiwać barwy nie występujące w naturze. Produkt końcowy ma parametry przewyższające kamień naturalny, wchodzący w jego skład. Parapety z konglomeratu marmurowego nie są nasiąkliwe (około 1%) ani łamliwe i są odporne na ścieranie. Konglomeraty drobnoziarniste w stosunku do gruboziarnistych maja trzykrotnie mniejszą nasiąkliwość (absorpcję wody), dwukrotnie większą wytrzymałość na zginanie i o ok. 30% większą wytrzymałość na ściskanie. Powierzchnia płyt może być polerowana lub szlifowana, a brzegi frezowane. Parapety można obrabiać i wiercić w nich otwory. Standardowe wykończenie elementów

obejmuje polerowanie powierzchni i fazowanie krawędzi. Jednolita struktura konglomeratu umożliwia renowację parapetu przez ponowne wypolerowanie.

| Sztuczny marmur

Do produkcji parapetów wykorzystywane są też kamienie sztuczne, tzw. marmury syntetyczne, imitujące naturalny kamień 3. Parapety odlewa się w formach,

Parapety ze sztucznego marmuru produkowane są w różnych kolorach i wzorach (fot. Nemezis)

REKLAMA

Laureat nagrody Indywidualność Rynku – Merkury 2004 za parapet komorowy PVC pokrywany laminatem CPL

WESTPAN Sp. z o.o., 19-300 Ełk, ul. Ciepła 6, tel. (87) 620 08 80, fax (87) 620 08 81 www.westpan.com.pl

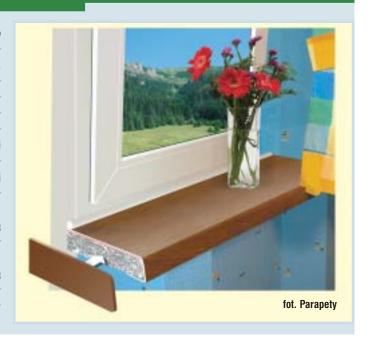

Stary parapet znów jak nowy

Gdy mamy stare, zniszczone parapety, które nadają się tylko do wymiany, rozwiązaniem jest nakładka parapetowa. Pozwala ona na tanią i szybką zmianę wyglądu starego parapetu we własnym zakresie. Nakładka przeznaczona jest do montażu na istniejących parapetach lastrykowych lub betonowych. Ma profil w kształcie litery L (pozioma płyta parapetu ma pionowy kapinos), który może mieć zróżnicowaną wysokość, dzięki czemu istnieje możliwość zamontowania go na istniejącym parapecie nawet o znacznej grubości. Przed montażem nakładki wymagane jest co najmniej 5-godzinne przechowywanie jej w temperaturze pokojowej (ok. 20°C). Nakładkę montuje się na równej i gładkiej powierzchni. W tym celu stary parapet wygładza się gipsem szpachlowym lub zaprawą wyrównującą.

Po zamontowaniu nakładki dopasowujemy do niej zaślepkę, którą mocujemy klejem do PVC. Miejsce styku nakładki parapetowej z ościeżnicą okna uszczelnia się masą uszczelniającą.

Nakładki parapetowe dostępne są np. w kolorze białym, ale mogą też imitować popularne gatunki drewna lub okładziny kamienne. Powierzchnia oklejona jest gładką folią, która pozwala na łatwe utrzymanie w czystości.

stosując takie surowce, jak piasek kwarcowy, mączkę dolomitową, żywice poliestrowe oraz pigmenty. Połysk wierzchniej warstwy płyty uzyskuje się przez nałożenie powłoki ochronnej (laminatu). Parapety wykonane ze sztucznych kamieni są lżejsze o ok. 20% od marmurowych czy granitowych. Skład surowcowy sprawia, że są one odporne na uderzenia, a także środki chemiczne, dzięki czemu na ich powierzchni nie tworzą się plamy.

Tradycyjne – z drewna

Do produkcji parapetów drewnianych używane jest zarówno drewno krajowe (szczególnie sosna, dąb i buk), jak też gatunki egzotyczne 4. Parapety drewniane wykonuje się drewna sezonowanego, o maksymalnej wilgotności 10% (drewno o dużej wilgotności z upływem czasu wysycha, kurczy się i odkształca). Dzięki odpowiedniej obróbce drewna (struganie, szlifowanie, frezowanie i klejenie) otrzymuje się wyroby o bardzo dobrej jakości. Płyta parapetu drewnianego powinna być łączona na szerokości z desek na pióro i wpust, i klejona przy użyciu kleju odpornego na wilgoć, wodę oraz wysoką temperaturę. Jednak nawet drewno najlepszej jakości ma tendencję do odkształcania się, zwłaszcza w pomieszczeniach o zmiennej temperaturze i wilgotności. Dlatego spodnia powierzchnia płyty parapetu powinna być umieszczona co najmniej 15 cm nad grzejnikiem. Parapety drewniane można barwić bejcami, lakierobejcami, lakierami itp. Wymiary parapetów drewnianych dostosowane są do typowych okien, ale można zamówić elementy o dowolnej wielkości, z różnych

4 Parapety drewniane można malować na dowolny kolor (fot. Sokółka)

gatunków drewna i w rozmaitym stopniu wykończone.

REKLAMA

Drewniane tylko z pozoru

Do produkcji parapetów stosuje się też płyty wiórowe obustronnie laminowane 5. Parapety takie mogą pęcznieć pod wpływem wilgoci, dlatego szczególnie istotne jest prawidłowe osadzenie okna (tak, aby woda nie miała kontaktu z płytą).

Postforming – płyta wiórowa oklejona jest obustronnie laminatem w dowolnym kolorze i wzorze (w tym imitującym kamień lub drewno). Zwykle powierzchnia jest półmatowa, choć może być z połyskiem. Krawędź parapetu najczęściej jest zagięta do dołu i wyoblona – tworzy tzw. nosek. Parapety z płyt drewnopochodnych są odporne na wilgoć i zabrudzenia: na ich powierzchni nie zostają ślady po doniczkach. Trudno je uszkodzić podczas transportu i montażu.

HPL – naklejony na płytę wiórową laminat jest dodatkowo spieczony. Dzięki temu nie odkleja się, nawet jeśli parapet zostanie zalany wodą. Dlatego takie parapety można montować także w łazienkach. Parapety HPL są lekkie i wytrzymałe, dostępne w różnych kolorach

(w tym imitujących drewno lub okładziny kamienne). Ich powierzchnia jest przeważnie półmatowa i bardzo odporna na zarysowania.

O wytrzymałości parapetu decyduje głównie materiał, z którego wykonany jest rdzeń, natomiast warstwa wykończeniowa stanowi powłokę ochronną i ma ostateczny wpływ na wygląd. Parapety nie są narażone

na oddziaływanie dużych obciążeń, dlatego większe wymagania stawiane są powłokom ochronnym niż rdzeniowi. Powłokami ochronnymi są najczęściej folie PVC, laminaty (np. na bazie żywic melaminowych lub akrylowych), kilkuwarstwowe powłoki lakiernicze.

5 Parapety z postformingu imitują drewno (fot. Lupus)

Parapety z wysokoudarowego PVC

Parapety wewnętrzne z tego materiału mają budowę komorową - układ komór usztywnia konstrukcję. Rdzeń jest wykonany z twardego albo spienionego tworzywa, a wierzch pokryty jest warstwą

PRZEGLĄD RYNKU

twardego PVC. Dzięki temu powierzchnia odporna jest na zarysowania i ma połysk, a parapet charakteryzuje się odpornością na czynniki atmosferyczne (mogą być stosowane wewnątrz i na zewnątrz pomieszczeń) 6. Wewnętrzne parapety z PVC pokrywane są folią PVC (np. renolit) lub bardziej odpornymi na uszkodzenia mechaniczne laminatami (melamina, CPL).

Laminat CPL to 4-warstwowy papier sprasowany na gorąco, w wyniku czego uzyskuje się jednolitą strukturę dodatkowo powleczoną warstwą lakieru. Laminat zapewnia parapetom komorowym z PVC odporność na działanie czynników atmosferycznych, promieniowanie UV, zadrapania, ścieranie, wodę i parę wodną, wysoką temperaturę (brak odkształceń), płyny mogące powodować zaplamienie (soki, atrament, kawa) oraz domowe środki chemiczne Z.

Zastosowanie technologii CPL pozwala na bardzo różnorodne wykończenie powierzchni parapetu. Parapet z PVC już nie musi być wyłącznie jednobarwny, ale może też do złudzenia przypominać marmur, granit, dąb, mahoń a nawet blachę.

Do modyfikowania tworzywa sztucznego producenci często stosują różne do-

Obbrze wykończony parapet z PVC do złudzenia przypomina naturalny kamień, a jest dużo tańszy (fot. Parapety)

Czyścimy i konserwujemy

Parapety kamienne – do bieżącej pielęgnacji należy stosować specjalne koncentraty. Zawierają one mydła naturalne, nie pozostawiające osadu na powierzchni parapetu, pogłębiające barwę i poprawiające połysk. Do czyszczenia parapetów nie należy stosować mydeł ługujących oraz środków do pastowania zawierających wosk lub akryl, ponieważ powodują one powstawanie osadów zmniejszających połysk. Przy regularnym stosowaniu na zmianę pasty do konserwacji oraz koncentratu powierzchnia parapetu przez długie lata zachowa połysk i głęboką barwę.

Parapety z konglomeratu – należy używać wyłącznie środków o neutralnym pH. Głównym wrogiem wyrobów z konglomeratu są zanieczyszczenia, które jeśli nie zostaną usunięte, pozostawiają patynę, powodującą utratę połysku i uszkodzenie powierzchni. Konieczne jest więc regularne mycie wodą i pielęgnacja woskami (np. akrylowymi). Uwaga: Marmur jest wrażliwy na kwasy, dlatego również konglomeraty na bazie marmuru mogą zostać uszkodzone przez kwas. Żywica poliestrowa zaś może ulec uszkodzeniu przy dłuższym kontakcie z produktami zasadowymi. Powinno się więc unikać stosowania środków do pielęgnacji o pH powyżej 10 oraz pozostawiania takich substancji na powierzchni.

Parapety z PVC – z łatwością można je czyścić wszystkimi dostępnymi w handlu płynami do mycia. Parapety drewniane i postformming – płyny, mleczka i woski to środki do ich pielęgnacji i konserwacji. Lekkie zabrudzenia można usuwać wilgotną szmatką, silniejsze - spirytusem lub acetonem. Uwaga. Na laminacie z połyskiem rysy są bardziej widoczne niż na laminacie matowym, dlatego należy unikać montażu parapetów z połyskiem w miejscach narażonych na intensywne użytkowanie.

datki. Zwiększają one odporność materiału na działanie wody, ogień, zarysowanie, uderzenia i zmniejszają współczynnik wydłużenia liniowego. Uzyskuje się też PVC odporne na starzenie pod wpływem promieniowania UV. W ostatnich latach, w trosce o środowisko, coraz częściej do produkcji parapetów z PVC stosuje się tworzywo uzyskane z wtórnego przemiału odpadów powstałych np. przy produkcji okien. Wymiary parapetów projektanci dostosowują do standardowych wymiarów okien lub indywidualnych potrzeb użytkownika. Parapety wewnętrzne mają szerokość od 150 do 600 mm.

🔽 Dzięki laminatowi parapety z PVC są odporne i trwałe (fot. Westpan)

z konglomeratu

fot. Koncais

drewno klejone warstwowo

ogromny wybór gatunków

• niewłaściwie zabezpieczone mogą ulec deformacji pod wpływem wilgoci

 \boldsymbol{cena} $\boldsymbol{brutto:}$ 65-330 zł/m² (szer. 30-40 cm), w tym: sosna $65-100 \text{ zt/m}^2$; mahoń $145-190 \text{ zt/m}^2$; dąb $240-330 \text{ zt/m}^2$

ceny z 22-procentowym VAT-em

W materiale wykorzystano zdjęcia firm: Helopal Polska, Koncajs, Lupus Elementy Meblowe, Marmurek, Nemezis, Parapety, Terrabud, Westpan.

postformingowe

płyta wiórowa pokryta laminatem HPL lub CPL; powierzchnia zwykle półmatowa lub z połyskiem

- stosunkowo niedrogie
- laminat może imitować drewno lub kamień (połysk
- · lżeisze od drewnianych
- · bogate wzornictwo
- podatne na zarysowanie
- pielęgnacja domowymi środkami chemicznymi może spowodować utratę połysku
- wymagają dobrej ochrony przed wilgocią

cena brutto: 55-65 zł/m.b. (szer. 30 cm)

fot. Westpan

- · odporne na wodę
- umiejscowione zbyt blisko grzejnika mogą się

cena brutto: od 30 zł/m.b.

nakładki na parapet

maskownica, którą nakłada się na parapet (z PVC lub postformingu)

• można stosować na parapety z lastryka, betonu, drewna

zwykle marmur lub granit

· wytrzymałe na ścieranie,

atrakcyjny wygląd, szlachetny

dobrze znoszą wysoką tempe-

· różnorodność rysunku (jedno-

lite, ziarniste, żyłkowane)

bardzo trwałe

wiercenie

material

rature

- imitacje drewna i marmuru z PVC
- mały wybór kolorów postformingu cena brutto: od 40 zł/m.b. (PVC, szer. 30 cm) od 45 zł/m.b. (postforming, szer. 30 cm)

z PVC

mieszanina kruszywa marmurowego i żywicy poliestrowei

• dobrze imitują kamień

· podatne na odprvski i pekniecia

• wymagają ostrożnego transportu

cena brutto: ok. 97 zł/m.b. (szer. 30 cm)

nienasiakliwe

Info Rynek - firmy

Parapety wewnętrzne

BIK TRADING

(22) 787 50 16 www.biktrading.pl

HELOPAL POLSKA

(25) 757 77 80 www.helopal.com.pl

JUAN

(22) 569 50 80 www.juan.pl

KONCAJS

(89) 767 04 10 www.koncajs.pl

LUPUS ELEMENTY MEBLOWE

(55) 235 40 70 www.lupus.biz.pl

M & S POMORSKA FABRYKA OKIEN (59) 842 67 00 www.ms.pl

NEMEZIS

(86) 218 32 84 www.nemezis.pl

PARAPETY

(43) 829 20 51 www.pietrucha.com.pl

PLASTO-MAR

(86) 271 33 97 www.plasto-mar.com.pl

SOKÓŁKA OKNA I DRZWI

(85) 722 02 11 www.sokolkasa.pl

TERRABUD

(23) 657 53 32 www.terrabud.home.pl

WESTPAN

(87) 620 08 80 www.westpan.com.pl

WIK-PLAST

(89) 519 19 18 www.wik-plast.pl

z kamienia naturalnego

- najdroższe
- są ciężkie (wymagają solidnej konstrukcji mocującej)
- · podatne na urazy mechaniczne, pęknięcia
- wymagają ostrożnego transportu

cena brutto: ok. 165-250 zł/m.b. (marmur, szer. 35 cm) ok. 200-415 zł/m.b. (granit, szer. 35 cm)